

KÖZÉRDEK

TOLNAVÁRMEGYE TÁRSADALMI, KÖZIGAZGATÁSI ÉS GAZDASÁGI ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ HETILAP.

AZ ORSZÁGOS M. KIR. SELYEMTENYÉSZTÉSI FELÜGYELŐSÉG HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik minden szombaton.

Kiadóhivatal: Báter-nyomda, Kaszinó-Bazár épület.

Az előfizetési pénzek és hirdetések ide küldendők.
HIRDETÉSEK
legjutányosabb számítással, díjszabás szerint.

Felelős szerkesztő:

BODNÁR ISTVÁN.

Belmunkatársak:

JANOSITS KÁROLY. KOVÁCH ALADÁR.

Kiadja Báter János nyomdája Szekszárdon.

Szerkesztőség: Széchenyi-utca 1085. szám.

Ide küldendők a lapot érdeklő összes közlemények.

ELŐFIZETÉS:
egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill.
NÉPTANÍTÓKNAK,
ha az előfizetést egész évre előre beküldik: 5 kor.

Budapest—Alexandria.*

Irta: **Bartal Béla.**

A közép-dunai áthidalásra a kormány kiírta a pályázatot. Hogy az exlex-állapot nélkül ez a hid már ma is állna s fölmentené a vasutast, gazdát, kereskedőt és a kormányt is a vagonhiány és torlódás gondjától, most itt ne mint szemrehányás, hanem csak mint egy okkal több legyen említve arra, hogy az építés a legnagyobb erélyvel és erőfeszítéssel eszközöltessék.

El van rendelve a fiemei összeköttetés alternatív (villamosítás és második utirány) tanulmányozása. Várjuk és reméljük a vukovár—samácsi csatorna előmunkálatait is. Ez a legolcsóbb, leggyorsabban kivihető, lehet mondani az egész ország hajózására kiható csatorna s mindenesetre jobban fogja előmozdítani a magyar-horvát közeledést, mint a koalíció hibás horvát politikája, mely frázisokkal dolgozik s felejt, hogy nálunk a legjobb nemzetiségi politika az intenzív gazdasági politika, mely gyarapítja a magyart, hogy magyar maradhasson és gyarapítja a nem magyart, hogy magyarrá váljon.

Ha Ausztria 240 millió koronát áldozhat Trieszt fejlesztésére, úgy hiszem, mi is áldozhatjuk ezen összeg egyharmadát az egész ország forgalmának decentralizációjára.

Magának a fővárosnak is nagy haszna lesz belőle. A decentralizáció folytán olcsóbb és gyorsabb lesz Budapest személy- és teherforgalma s ennél fogva élmezése, és a fiemei rövidítés és a vukovári csatorna közelebb hozza Boszniát, Horvátországot, az Adriát a fővároshoz. Oka lehetne tehát a városatyáknak is foglalkozni különösen a vukovár—samácsi csatorna kérdésével, ha Budapestnek volna egyáltalában forgalmi politikája.

De nincs, azaz eddig csak az idegenforgalom után való sopánkodásból állott. Ennek pedig mostanáig csak ama híres budapesti bikaviadatok voltak a szülöttjei, melyek fiakóját mindenki előre láthatta. Budapestre invitálni a külföldet bikaviadatra, éppen olyan dolog, mintha

* Ezt a fontos gazdasági érdekeket tárgyaló cikket az Ujság hétfői számából vettük át.

A szerk.

Madridba hívnák a külföldet egy alsóversenyre!

Nem Budapest politikusainak, hanem az általános fejlődésnek érdeme tehát, hogy a fővárosi rendőrség jelentése szerint az idegenforgalom a múlt évben 40.000 utassal szaporodott. A balkáni zavarok lecsillapulása, s részben a constanza—konstantinápoly—pireus (Athén)—alexandriai tizenegy órával rövidebb összeköttetés némileg már a nemzetközi forgalomra nézve is érezteti hatását. A nyugati összeköttetések gyorsítása, melyek folytán már Tirol és részben Bécs is belekerül a nagy angol idegenforgalom keretébe, még ránk nem terjed ki. Nagy, igazi nemzetközi idegenforgalma Budapestnek csak akkor lesz, ha sikerül az európa—ázsiai és keletafrikai személyforgalmat a Brindisi-irányból Budapestén át terelni. Igaz, a constanza—konstantinápoly—pireusi ut már némi rövidítés Brindisivel szemben, de mivel a tengeri ut Alexandriáig éppen olyan hosszú és a Fekete-tengeren még kellemetlenebb is, a nagy indiai forgalmat, különösen az indiai postát Budapestén át terelni nem fogják.

Az egyetlen mód erre az volna, ha a budapest—nis—szaloniki-i vonalat, melynek Szaloniki fekvése és rossz kikötője miatt most semmi jelentősége nincs, Szaloniktól Larisszán át a görög vasutakba kapcsolják és így direkt összeköttetést nyerhetnének Budapest—Pireus közt. (Szerbia elkerülésével ez Szerajevón át is lehetséges volna, ha a bosnyák határ és Mitrovicza közti 150 kilométernyi vasut kiépülne, de nemzetközi vonalról lévén szó, itt a vágánykülönbség is már kizárja, hogy a vonal erre és ne Belgrádon át vezetessék.) Mi volna az eredmény? Pireus Alexandriától csak 600 kilométerre van, míg Brindisi 1500-ra. Ez már a hajót olyan megrovidítást jelent, mely a budapest—alexandriai vonalat versenyképessé tethetné a brindisi-i iránynyal s még inkább a constanzai iránynyal szemben. Ezzel az eshetőséggel már a német hajóstársaságok számoltak, midőn a pireus—alexandriai járatokat tavaly életbeléptették s hogy Közép-Európával vasuti összeköttetésbe jussanak, Constanzáig kiterjesztették.

Budapestről Alexandria így 75—80 óra alatt lenne elérhető. Hogy ez és az indiai forgalomnak és indiai postának Budapestén át való terelése milyen fontos lenne, azt felesleges bizonyítani; de hatványozná ezt még a kelet-afrikai forgalom, mely Egyiptom, Abesszinia, Uganda s a délafrikai államok fejlődésével exportunkra napról-napra nagyobb fontossággal bír.

A török kormány épp a napokban tagadta meg a szaloniki—larisszai csatlakozás engedélyezését Görögországtól, mely ez ügyben a mi külügyi hivatalunknál már többször keresett támogatást. Ez az ügy nemcsak Magyarországra, de Ausztriára és Németországra is olyan fontos, hogy megérdemelné az egyesített diplomáciai és finanziaális támogatást, de mint par excellencze középeurópai kérdés, tárgyát képezhetné a Mitteleuropäischer Wirtschaftsverein legközelebbi tanácskozásának is. Felhívjuk erre Budapest, a parlament és a kormány figyelmét, melynek elnöke most éppen egyszersmind a középeurópai gazdasági egyesülés magyar csoportjának elnöke is.

Ilyen nagy kérdésekben vegye fel Budapest a kezdeményezést; ne csak Capuája legyen az országnak és a honatyáknak, hanem igazi vezető központja. Ez volna az igazi „új rendszer” a fővároshoz, a mely bizony eddig csak abban állott, hogy míg a 80-as években kankánnal, a kilencvenes években cake-walkboszton- és hastáncszal, most, az új században macsicszal boldogítja a honatyákat és az országot.

A polgári iskolák fejlődése.

Irta: **Bali Sándor.**

II.

Mily szép dolog az, hogy egyes társadalmi intézményeket védelmébe fogad, részletesen, kimerítően tárgyal a sajtó. Évek során át figyelem a fővárosi napi lapokat, melyeknek elterjedtebbjei minden év július vagy augusztus havában sorozatos cikkekben foglalkoznak a középiskolák életével. A tanév végén kiadott iskolai értesítők alapján megismertetik a nagy közönséget a gimnáziumok és reáliskolák újabb fejlődési mozzanataival; összegezik, statisztikába foglalják a középtanítás terére bocsátott tanuló sereg nagy számát; megemlékeznek az érettnék nyilvánított ifjuság gárdájáról; kiemelik a kitünően működő középiskolákat, felsorolják

azok érdemeit és megörökítik neveit azon jeles pedagógusoknak, akik a középiskolákban kiváló és iránytszabó érdemeikkel kiváltak s ezáltal a társadalom nagyrabecsülését és elismerését nyerték el.

Ez a helyes eljárás! Ismerje meg az iskola érdekeltsége azt az életet, a mely a tanintézetek falai között, a kor szellemével állandóan fejlődik, vele és hozzá módosul és igényeihez alkalmazkodva a társadalom szolgálataira áll, mert azt neveli, műveli és újabb intézményeiben alakítja is.

Ez a példás buzgóság, mellyel évről-évre beszámol a sajtó a középiskolák működéséről, meg is hozta az eredményt. Manapság Magyarországon minden gyermekes apa a középiskolák felé tekint. Azt ismeri jól, mert, ha nem is volt a növendéke, de sokat olvasott, hallott különösen a gimnáziumokról. Innen kerülnek ki a papnak, jogásznak, a tanárnak készülő ifjak, sőt újabban nők is.

Kalapleemelve ismerjük el a gimnázium és reáliskolák elsőségét, mert ezeknek a rendeltetése mindenkor a legmagasabb, igazán tudományos képzésnek az alapvetése. A gimnáziumot és reáliskolát igazság szerint *nem közép*, hanem, mint az északnémet államokban, *felsőbb iskoláknak* („höhere Schulen“) kell tartanunk a kezdő év osztályától egészen addig, míg teljesen megéri az ifjú arra, hogy az egyetemre léphessen, ahonnan a tudományos képzés színéjébe lép ki az életbe, azokra a pályákra, a melyek a tudományos műveltség magas fokán adják az új ember kezébe a fényes pálya édes kenyereit.

De azt is látjuk és nagy sereg tudományos képzettségű ember feljajdulásából tudjuk, hogy a fényes pálya édes kenyereért hallatlan tolongás van már. Nem kenyérhajsza volt-e a közelmúltban az a sok vállalkozás, a mely az áldatlan korszak politikai harcának „hazaáruló“-it állította a magyar társadalom megvetése, gunyja elé és belesodorta a kimondott erkölcsi halottak közös sírjába? Vagy miért elégedetlenkedik a sajtó a hivatali pályák túlszűfoltóságáról? Miért fogadnak el, sőt keresnek a tudományos pályákra képzett diplomás emberek mostanság annyi kis hivatalt, vagy képzettségük irányától egészen elítő szakpályát? Jajgatnak már a hírlapok betűi is! Siratják a reményeiben csalatkozott diplomás embersereg kétségbeesztő, kenyértelen helyzetét!

Hozzáfogott már a sajtó is a mentés munkájához, mert rámutat a társadalmi kialakulás új útjára, a mely a gyakorlati életpályákra, az ipar és kereskedelem terére bízta, serkenti és becsületet, szép jövővel kecsegteti a művelt embert.

Nem azt mondjuk most már, hogy képezze önmagát, olvasson az iparos és kereskedő annyira, hogy foglalkozásától eltekintve megismerjék műveltségét, egyéni értékét és ezen az alapon befogadják, megbecsülik a társasélet művelt köreiből is. Hanem ma már azt kívánjuk tőle, hogy az általános társadalmi műveltség megszerzése után menjen gyakorlati pályákra, iparosnak vagy kereskedőnek. Így aztán nincs szüksége a befogadásra és elismerésre, mert ő már a művelt emberek társaságában dolgozik a magyar ipar fejlesztésén és a kereskedelem emelésén. Így alakul ki a társadalmi művelt erős középosztály.

De hát a társadalom fejlesztése egyezsmint nevelés is, így aztán az iskolára tekint vissza, mert oktatást kíván.

Azonban mit látunk ma!

Ha a kitűnő hirben álló gimnázium vagy reáliskolában a tanuló elbukik, akkor átvándorol a fiú másik városba, a közepesnek tartott iskolába s ha itt sem boldogul, bizony megindul a tanulócsereg szerenését próbálni

olyan intézetbe, ahol a latin (vagy francia) sokkal könnyebb és a tanárok sem oly kegyetlen szigorúak. Hány családban megtörténik aztán, hogy szeptember elsején a családapa az egyik fiút Dunántúlra szállítja, mikor a másik gyerekekkel a mama Tiszántúlra utazik az iskolai beiratásokra. — És ez így van! — Így erőltetjük és nagy nehezen elhúzzuk aztán a gyakorlati pályákra, inkább hivatott ifjút, a tudományos pályákra sokszor strébernek, vagy szerenésellen, diplomás proletárnak.

Az lenne tehát a kívánatos, hogy ez megszűnjék és egyenlő színvonalu képzettséggel nyissa be minden ifju az egyetem kapuit.

Ha ennek a képzettségi színvonalnak a tanuló nem tud megfelelni, sohasem tartjuk szégyenletesnek elvezetni a polgári iskolába és eljuttatni az általános társadalmi műveltségnek ama fokára, ahonnan nem tudományos, hanem általános — szociális — ismeretekkel léphet a tanuló a gyakorlati pályákra, vagy azokba a szakiskolákba, melyek után elvárhatja a művelt társadalomban az őt megillető helyet.

Ilyen értelemben méltán és jogosan alakul át ki az *egységes 7 osztályú polgári iskola*, a melyet nem csupán a középiskolák hajótöröttjei, hanem — tekintélyesebb részben — a közvetlenül erre törekvőknek szánnak.

Majd ha aztán a napilapok és az országos sajtó bennünket is édes gyermekül fogad; jóakarattal, méltányoló elismeréssel forgatja a tanév végén kibocsátott polgári iskolai értesítőket; akkor megismerik majd a szülők is ezt az iskolafajt, a mely nem tudományos, de művelt magyar középosztály megteremtésén fáradozik.

A tolnaiak birtokvétele.

Mi voltunk a legelsők, a kik a legnagyobb örömmel ujságtoltuk, hogy a volt báró Drasche-féle tolnai uradalomnak körülbelül 4763 kat. holdat kitevő része szegény, ugyszólván föld nélkül való emberek kezébe jut. Hatalmas szociális érdek fűződik e terület megvételehez, miért is nem késtünk a legmelegebb elismerés hangján üdvözölni egy a vétel ügyében buzgólkodó férfiakat, valamint az eladókat is, „kik tisztos nyereséghez jutván, további tulesigazott követeléseikkel, busás haszon reményében nem kívánják kiszákmányolni a szegény nép szorultságát és földhésségét“ — Fájdalom anticzipált volt az elismerés, mert a dolog szomorú fordulatából azt tapasztaljuk, hogy a voltaképpen való humanizmusnak ugyszólván semmi köze sincsen ehhez az egész eladási ügühöz, a rideg spekuláció játsza itt is a főszerepet, mint minden adásvételi ügynél. S még ez sem volna nagy baj, de ma már odaféjldtek az események, hogy a jelenségekből csupán az egyik fél teljes jóhiszeműségére lehet csak következtetni. De elmondjuk röviden az egész vételi ügy hiteles történetét.

Tolna község képviselőtestülete a f. év május 27-én tartott képviselőtestületi ülésén foglalkozott először a birtokvásárlási üggyel. Fekete Ágoston prépost-plebános indítványára elvileg elhatározta a megvételt s bizottságot küldött ki, mely a tulajdonosokkal tárgyaljon. E bizottság f. év június 13-án aztán jelentette is, hogy a birtok ára 2,900.000 korona. A képviselőtestület a vételt egy szó ellenében egyhangulag ki is mondta s egyuttal jogérvényes határozathozatalra a szokásos 30 napra, jul. 15-ére képviselőtestületi gyűlést hívott össze s ezen bizottságot küldött ki, mely a területet megbe-

csülje s a földeknek a lakosság között miként való értékesítése módját is megbeszélje. Sok gáncsolódással, száz meg száz érdek rejtett támadásaival kellett e bizottságnak megküzdenie, de azért a lakosság körében összehozta a kötelező aláírásokat s a névsort a jul. 15-iki képviselőtestületi üléshez már be is terjesztette, hol 56 tagból 36 jelent meg. Szavazásra kerülvén a sor, 25 bizottsági tag a vétel mellett, 4 ellene szavazott, 3 nem élt szavazati jogával, 4-en pedig szavazás előtt távoztak. De e 11 tagból álló kisebbség is akarta a vételt, a külömbőség csak az volt, hogy egyesek csak egyes birtokrészeket akartak megvásárolni, nem az egészet. Így tehát a vétel tényleg elhatározott s bár a törvényben előirt abszolút többségből 4 szavazat hiányzott, el nem vitatható, hogy Tolna község képviselő testülete a vételt elhatározta. Egyébként, hogy a község az 1886. évi XXII. t. cz. 110. paragrafusának megfelelően, aug 26-án ismét ülést tart, a mikor bizonyára meglesz a vételt elhatározó abszolút többség. Tolna község birtokvételi határozata tehát teljesen komoly s az a törvényesség medrében halad előre. Annál nagyobb megütközést keltett Tolna a Magyar telepitő és parcellázó banknak szükkeblünök méltán mondható eljárása. Nevezett bank ugyanis, a képviselőtestület által a szerződés pontjai megállapítására kiküldött bizottság levelére kategorice kijelentette, hogy ő, mint tulajdonos Tolna községnek *vételi ajánlatot se tett* (?) Van ugyan értesülése arról, hogy Wolf ur tárgyalt a községgel, kijelentve, hogy az intézet esetleg hajlandó *egyes birtokrészeket* áruba bocsátani, de Wolf is csak jul. 15-ig adott terminust. (Pedig terminusról szó sem volt, nem is lehetett!)

„Bárha ezen határidő letelt — írja a bank — a nélkül, hogy a képviselőtestületnek határozatáról értesültünk volna, mégis szívesen hajlandók vagyunk a tolnai uradalom egyes, még tulajdonunkat képezendő részeinek eladása iránt tárgyalásokba bocsátkozni, feltéve természetesen, hogy a községnek erre vonatkozó határozata ama tárgyalások megindítására alkalmas.“

Hát mi ez?

Játék.

Először is kétségtelen az, hogy Wolf ur a parcellázó bank megbízásából tárgyalt Tolna községgel. Az árat is ő és a bank ott járt főtisztviselője adta meg. Hogy a bank az egész műveletet tudta, mutatja, hogy a 2,900.000 vételár előszerzésére írásbeli ajánlatot is tett a községnek s a község vételi első határozatát is „előjegyzésbe“ vette. Tudnia kellett a parcellázó banknak, hogy egy községgel végérvényesen kötendő szerződés formához van kötvé. A mikor tehát Tolnával szóba állott — pedig erre tanuk, írott bizonyítékok vannak — el kellett készülnie arra, hogy hónapokba is belekerül, míg a községgel végérvényes szerződést köthet. Világos tehát, hogy a kikötött terminus jul. 15 nem lehetett, így Tolna elővételi joga ma is fenn áll s az a bankra nézve mindaddig kötelező, míg csak Tolna végérvényes képviselőtestületi határozattal nem dönt a vétel ügyében. Ha a többségnek nem kell a föld, akkor eladhatja a bank, ha kell, akkor az, Tolnáé, feltéve, ha felsőbb hatóságilag is jóváhagyják a vételi szerződést. A jó tolnaiaknak tehát nem szabad holmi „ügyeskedésekkel“ magukat lefőzetni hagyni. Haladjanak a törvényes uton. Félre kell tenni minden torzsalkodást, egyéni érdeket s egy szál emberként sikra szállni a község, a polgárság kétségtelen igazságaért.

Mi pedig ismételtelen sürgetjük az állam elővételi jogának törvénybe iktatását a par-

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számarhőhőges, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájce).

„Roche“

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárban. — Ára üvegenként 4.— korona

cellázásra alkalmas birtokokra nézve, ime itt is egy példa, hogy a kapzsi hasonlóság mint leselkedik a földhöz ragadt szegény emberek verejtékkel szerzett keserves filléire

Esperes beiktatás.

— A tolnai ev. ref. egyházmegye közgyűlése. —

A tolnai ev. ref. egyházmegye f. hó 2-án Szekszárdon tartotta meg évente szokásos rendes közgyűlését. A közgyűlés a betegsége miatt akadályozva volt Szilassy Aladár egyházmegyei gondnok helyett, Tolnavármegye közgyűlési termében Agoston István, legidősebb tanácsbíró 10 óra után nyitotta meg. Jelen voltak: *Dőczy* József, *Molnár* Sándor, *Kálmán* Dezső, *Széky* Géza egyházi, *Agoston* István, *Kovács* S. Endre, ifjú *Eötvös* Károly, tanácsbírók, *Széky* Géza, *Tóth* Károly főjegyzők, *Szabó* Károly, *Szondy* István, *Máthás* Kálmán, *Bodnár* István aljegyzők, *László* Lajos ügyész, 21 lelkész, 10 képviselő s a tanító egyesület képviselői. Megjelent a közgyűlésen *Simontsits* Elemér helyettes alispán, *Rassovszky* Julián főszolgabíró s Dunaszentgyörgyről az új esperes beiktatására jött, más vallásukból is álló küldöttség. Napirend előtt *Szakács* Imre mórági fiatal lelkész szólalt fel s megemlékezvén *Szabó* Károly lelkész társára képviselővé választásáról, a közvéleménynek eme, az egyházmegyét is megtisztelő megnyilatkozása felett örömet fejezi ki s indítványára a közgyűlés jegyzőkönyvével üdvözli az új képviselőt, ki pár szívélyes szóval köszönte meg a nem várt ovációit. Ezután *Dömök* Péter lemondott esperes terjedelmes jelentését olvasták fel az egyes egyházak közállapotáról. Így az egyházmegye népessége 30577, született 943, meghalt 807. Házasságra lépett 279. Az összes gyülekezetek tőkéje 39.969 kor. 44 fil., adóssága 39840 kor. A szép jelentés kegyelettel emlékezett meg az egyház nagy veszteségéről, *Szász* Károly haláláról és *Molnár* István decsi tanító elhunytáról. Végül a távozó esperes gyönyörű szavakkal búcsuzik egyházmegyéjétől. Megfáradtam, pihenni vágyom ugyan, de engedjek meg, hogy a bucsu mellé a kérelem szavát is csatoljam. Teljesítsék fáradságtalan szorgalommal azt a munkát, mely fokozatos előkészítője Isten országának már e földön. Majd utódjának a következő szavakkal adja át az esperesi tisztséget: „Az ur pedig, a ki előtted megyen, leszen te ved, el nem hágy téged, sem el nem marad tőled; ne félj, ne rettegj! (V. Móz. XXXI: 8). Ezután felolvasták a szavazatok felbontásával megbízott bizottság jelentését Az esperesi állásra másodszeri szavazással *Kátai* Endre dunaszentgyörgyi ev. ref. lelkész nyerte el az abszolút többséget (18 szavazat), míg egyházi aljegyzővé *Szabó* Károly alsónyéki ref. lelkészt választották meg az egyházak, 13 szavazattal.

Az új esperest ősi szokásként küldöttség hívta meg a terembe, ki a küldöttség tagjaival: *Kovács* S. Endrével, *Bus* Lajos, ifjú *Eötvös* Károlyval nemsokára a terembe lépett s a hivatalos esküt letette. *Agoston* István h. elnök szép szavakkal üdvözli az új esperest, mire *Kátai* Endre magas szárnyalású beszéddel foglalja el hivatalát. Kifejti különösen, hogy ez az egyházi tisztség nem ad semmi külső világi hatalmat, fényt vagy javadalmakat, de erkölcsi ereje annál nagyobb. Első lesz csak az egyenlők között, ki e tisztelet betölti. Ő azonban érzi magáról, hogy annyi sok érdemes között meg első sem lehet, hivatását

tehát úgy fogja fel, hogy első kíván lenni a sorban a munkások élén. Hálás köszönetet mond ezután *Szilassy* Aladár főgondnoknak, mint az egyházmegye nagyközönségének, de legkivált paptársainak, kiknek bizalma nélkül e helyet senki el nem foglalhatja s szavait azzal fejezi be, hogy ha arra való tehetségét nem is mindenkor, de munkára való készséget, az Ur háza iránt való buzgóságot minden alkalommal találunk benne.

Ezután *Széky* Géza főjegyző, majd a tanítói egyesület elnöke, *Bocskár* Ferencz üdvözölte az új esperest. Az utóbbi szép szavakkal emlékezett meg a távozó esperes, *Dömök* Péter érdemeiről is.

Az esperes beiktatása után *Szabó* Károly aljegyző is letette a hivatalos esküt. *Agoston* István elnök üdvözölő szavaira ő is szép beszéddel válaszolt.

Szilassy Aladár táviratban fejezte ki elismerését úgy a távozó, mint az új esperessel szemben, a közgyűlés szintén távirattal fejezte ki mély sajnálkozását, hogy érdemes egyik elnöke egy kis baleset miatt akadályozva volt a megjelenésben.

Ezután áttértek a folyó ügyek tárgyalására. A tanügyi bizottság s a körlelkészek kimerítő jelentésének tudomásul vétele után *Karsay* Béla öcsényi, *Thomayer* Géza büleskei, *Pinketzer* Károly mórági, *Dömötör* Jolán kajdaci és *Szánthó* Ottilia kölesdi tanítókat, illetve tanítónőket állásukban megerősítették, kik a meg nem jelent Szánthó Ottilia kivételével nyomban le is tették a hivatalos esküt.

A gyónki algimnázium igazgató tanácsának jelentését *Tantó* János mutatta be. A közgyűlés elismerését fejezte ki a derék tanári kar buzgalma felett.

Az egyházmegyei gyámpénztár 53092 kor. 66 fillér vagyonáról vezetett számadást jóváhagyták. *Molnár* Sándor pénztárnoknak a felmentvényt megadták. A kölcsönök kamatlábját 8%-ról 6-ra szállították le.

A közpénztár vagyona 10495 kor. 38 fillér. Az erre vonatkozó számadást szintén elfogadják. *Kátai* Endre pénztárnoknak a felmentvényt szintén megadták. Helyét ideiglenesen *Szücs* Endre czecei lelkészszel töltötték be. — A végleges pénztárnok választás nov. 1-én lesz. Eddig kell beadni a szavazatokat.

A volt esperesnek is megadták a felmentvényt összes számadásaira.

Az egyház vagyonának tüzkár elleni biztosítására a Gazdák Biztosító Szövetkezete adott be előnyös ajánlatot. Kiadták egy bizottságnak, melynek tagjai: *Kátai* Endre, *Bus* Lajos, *Máthás* Kálmán.

Az egyházkerületnél segélyre ajánlottak az egyházak közül: *Váralja* (800 kor.), *Dunaföldvár* (600), *Bonyhád* (400), *Alapszentiván* (400), *Báta* (600), *Szekszárd* (800), *Szedres* (300 koronával). Pécsvárad az orsz. alapból 500 koronára. A lelkészek közül: *Kuthy* István 500, *Biczó* Zsigmond 300, *Tantó* János 400, *Göde* Sándor 400 koronával. A lelkészi s tanítói özevgyek szintén ajánlottak segélyre. A segély kérvényeket elbíráló bizottság egyik tagjává *Bus* Lajos decsi lelkészt választották meg.

A számvevőszék jelentését tudomásul vették. Jövőre a lelkészeket, ha a számadásokat elkésve küldik be, 20—50 korona bírsággal sújtják. A számvevőszék új tagjai lettek: *Kátay* Endre esperes, *Bodnár* István, *Babay* Béla. Az építő bizottság jelentése szerint Dunaszentgyörgy iskolát épít 30 ezer korona költséggel. *Madocsa* düledező templomát renoválja 7163 kor. 12 fillérrel, a pécsvárad ref. egyház 3949 koronával gaz-

dasági épületet emel. De legmeghatóbb a kis *Váralja* építkezése. Jövő évben ünnepli ez az egyház 100 éves fennállását. Templomát 11968 korona költséggel renoválja. Minden adófizető egyháztag fejéenként 2 koronával s állami adójának 200 %-val járul hozzá s a hívek határozata egyhangú. Az építkezéseket az egyházmegye jóváhagyta.

A szekszárdi panaszok békés uton megoldattak, a kölesdi egyház ügye az egyházi bíróság hatáskörébe utaltatott.

A dunaszentgyörgyi lelkészi földekből 11958 □-ölnök 17653 koronáért való eladását helybenhagyták. Ugy szintén Paks 700 koronás földvételét.

Dömötör Lajos egyházmegyei tanácsbírói állásról s más tisztségről való lemondását sajnálattal vették tudomásul. Helyére gyámpénztári számvizsgálónak *Molnár* Sándor paksi lelkészt választották meg.

Alsónyék tanítói díjlevegét s az új tanítói állás javadalmának kivételét jóváhagyták. Egyházi képviselőket felküldettek: *Széky* Géza egyházi, *Hagymássy* Károly világi rendes tagokul, póttagnak pedig *Tantó* János és ifjú *Eötvös* Károly.

Az időszaki bíróság tagjai lettek: *Széky* Géza és *Agoston* István, póttagnok: *Dőczy* József, *Kálmán* Dezső és *Müller* János.

Ezután a gyűlést az esperes buzgó imával bezárta.

Délben a kaszinó nyári helyiségében kedélyes lakoma volt, amelyen sikerült toasztokat mondtak: *Agoston* István, *Kátai* Endre, *Pesthy* Pál, *Dőczy* József, *Pap* István, *Széky* Géza, *Simontsits* Elemér, *Szabó* Károly, *Tóth* Károly, *Borzák* Endre, *Szücs* Endre és *Szakács* Imre.

VÁRMEGYE.

Közigazgatási bizottsági ülés. Tolnavármegye közigazgatási bizottsága f. hó 8-án tartja meg rendes havi közgyűlését.

HIREK.

— **Személyi hírek.** *Apponyi* Géza gróf, vármegyénk főispánja folyó hó 7-én városunkba érkezik, ahol 8-án a közigazgatási bizottság ülésén elnököl.

Bezerédy Pál ministeri meghatalmazott mult hó 31-én 3 heti utókurára Gasteinba utazott.

— **Baleset.** dr. *Szilassy* Aladár közig. bírósági tanács elnök, a tolnai ev. ref. egyházmegye gondnoka Tátrafüreden nyaralása alatt véletlenül megcsuszott s elesett; fején nagyobb zúzódást szenvedett. Bár állapota aggodalomra nem ad okot, akadályozva volt az ev. ref. egyházmegye f. hó 2-án tartott gyűlésén való megjelenésben.

— **Tisztelgés.** A szekszárdi kerületi betegsegélyező pénztár *André* István vezetése alatt küldöttségileg tisztelgett mult vasárnap *Mehrwerth* Ferencz kereskedelmi tanácsosnál abból az alkalomból, hogy a pénztár újból, mint a pénztár alakulása óta mindég, egyhangulag elnökké választotta. Ez a megtiszteltetés méltó férfit ért, mert míg az ország igen sok pénztára, hogy úgy mondjuk csak teng, addig a szekszárdi, amellet hogy csekély befizetés ellenében a tagokat kellő ellenszolgáltatásban részesíti, tekintélyes alapot is gyűjtött, ami a buzgó pénztári tisztviselők s első sorban a pénztár tevékeny elnöke fáradságot nem ismerő munkásságának köszönhető.

Most jelent meg a Dr. Brozik Károly-féle Nagy Magyar Atlasz

mely úgy tartalmasságánál, mint kiállításánál fogva minden tekintetben felülmúlja a külföldi hasonló munkákat. Tartalmaz 158 színes főtérképet és 257 színes melléktérképet. Ára díszes félbőr-kötésben 48 korona. Két koronás havi részletre is kapható — Megtekinthető és megrendelhető

Báter János könyvkereskedésében Szekszárd, Kaszinó-Bazár.

— **Domokos napja.** Ma tartja névnapját *Tihanyi* Domokos kir. tanácsos, taufelügyelő, kit ez alkalommal jó barátai és tisztelői személyesen kerestek fel, nagyon sokan pedig táviratban és levélben fejezték ki szerencsekívánataikat.

— **Kinevezés** *Szunyogh* Zoltán szekszárdi törvényszéki aljegyző jelenlegi alkalmazási helyén jegyzővé neveztetett ki.

— **Halálozás.** Hosszas szenvedés után Pakson elhunyt dr. *Parragh* Gyula bírósági végrehajtó, akinek haláláról az alábbi gyászjelentést kaptuk. Özv. dr. *Parragh* Gyuláné sz. *Krompachi Egerer* Julia, ugy a maga, valamint gyermekei: *Juliska* férj. *Novotny* Józsefné és *Mariska*, ugy veje, *Novotny* József és az összes rokonság nevében fájdalommal jelenti a legjobb férj, apa és após vesztését dr. U. J. *Parragh* Gyula hosszas szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvétele után, f. hó 27-én, reggeli 3 órakor, életének 75-ik évében történt gyászos elhunytát. A megboldogult drága halott hült tetemei f. hó 29-én d. u. 4 órakor fognak a református egyház szertartása szerint a kálvária sírkertben levő családi sírboltba örök nyugalomra helyeztetni. Paks, 1906. július 27-én. Áldás és béke lengjen drága porai felett!

— **A szekszárdi kath. legényegylet** elnöksége felkéri mindazon iparosokat, akiknek leányai a zászlószentelési ünnepélyen, mint koszorúsleányok résztvenni óhajtanak s tvedésből felhívást nem kaptak, hogy e szándékukat az egylet elnökségénél bejelenteni sziveskedjenek.

— **Eljegyzés.** *Komlóssy* Antal eljegyezte Szekszárdon *Horváth* Erzsike kisasszonyt.

— **A baja-bátaszéki vasút.** A magyar kir. államvasutak igazgatósága a baja-bátaszéki vasuti hid és vasut kiépítésének vállalat utján leendő biztosítására augusztus 30-ára kiírta az árlejtést. Örömmel közöljük ezt a hirt, mert ennek a vasutnak a kiépítése egy egész országrész gazdasági érdekeit lesz hivatva szolgálni és előbbre vinni.

— **Kinevezés.** A m. kir. posta és távirat igazgatóság *Gál* Dezső szekszárdi pénzeslevélhordót posta altisztté nevezte ki.

— **Uj állami utak.** A kereskedelemügyi miniszterium az állami uthálózat kibővítését vette fel programjába. Ebből a programból minket tolnamegyeieket a székesfehérvár—kaposvári ut érdekkel közelebből, a mennyiben ennek egy része *Simontornya*, *Némédi*, *Pinczehely*, *Tamási*, *Kónyi*, *Szakes* és *Lápadfő* községek érintésével vármegyénk területén vonul át, nagy előnyére ama vidék forgalmi érdekeinek.

— **Köszönet nyilvánítás.** Községünkben folyó évben, április 2-án 13 földhöz ragadt szegény polgártársunk vagyona esett a tűz martalékává. Családjaikkal együtt hajléktalankká lettek. Ezen tönkrement polgártársaink és családjaik érdekében vármegyénk nemeslelkű alispánjához folyamodtunk segélyért, aki is kérelmünket meghallgatta és a gyűjtést azonnal elrendelte, ami is 423 kor. 98 fillért eredményezett. Vármegyénk atyailag gondoskodó alispánja a 423 kor. 98 fillér összegyűjtött kegyes adományt hozzánk juttatta, és alólirottak a befolyt összeget a tűzkárosultak közt a kár arányában kiosztottuk. A tűzkárosultak nevében ez uton fejezzük ki hálás köszönetünket elsősorban nagyságos *Döry* Pál alispán urnak a gyűjtés iránt kibocsátott megleghangu felhívásáért, másodsorban pedig a nemesszívű adakozóknak kegyes adományaikért. Bata, 1906. július 31. *Pirisa* Mihály közs. bíró, *Purt* Adolf közs. jegyző.

— **Athelyezés.** A vallás és közoktatásügyi miniszter *Lőrinczy* Ida polgári iskolai

tanárnőt Nagykarolyból Kecskemétre helyezte át.

— **Jubileum.** *Ács* Vendel postafelügyelő, a szekszárdi m. kir. posta és távirat hivatal főnöke 35 hosszú éven át áll a posta szolgálatában. Az évforduló alkalmával tisztársai testületileg üdvözölték a jubiléumot, aki a közönség jogos igényeit mindig a legnagyobb élőképességgel elégítette ki.

— **Küldöttség a kereskedelemügyi miniszternél.** Lapunk előző számában említett tettünk arról, hogy vármegyénk az adony—szabolcs—paksi h. é. vasut bérbeadásával veszélyeztetett érdekeinek megvédése végett gróf *Apponyi* Géza főispánunk vezetésével küldöttségileg óhajta a kereskedelemügyi miniszternél tisztelegni. Ugy értesülünk, hogy a küldöttség felutazása szeptember hóra marad s abban nemcsak Tolnavármegye, de a szomszédos törvényhatóságok is résztvesznek. Vármegyénk ugyanis felhívta Szekesfehérvár szab. kir. város törvényhatóságát, hogy a cél elérése végett csatlakozzék a küldöttséghez. *Havranek* József, szekesfehérvári polgármester átiratában már értesítette is vármegyénket, hogy a küldöttségben gróf *Széchenyi* Viktor főispánnal együtt részt fog venni.

— **Segédjegyző választás.** Apar község képviselőtestülete *Pfaff* Henrik okleveles jegyzőt segédjegyzővé választotta meg.

— **Népgyűlés Pakson.** A paksi és paksvidéki keresztény munkásegylet mult vasárnap tartotta meg alakuló gyűlését az ez alkalommal összehívott népgyűlés alakjában. A népgyűlésen a központ részéről *Szalánczy* Andor lapszerkesztő vett részt. — Ugyanekkor megalakították a keresztény szociálista építő munkások helyi csoportját is. A munkás egyesület elnöke lett: *Prantner* István, alelnök: *Pálfi* János, jegyző: *Kern* Márton, pénztáros: *Németh* József. Az ipitómunkások helyi csoportjának elnöke lett: *Kern* Ferencz, titkár: *Kiss* Lajos, pénztáros: ifj. *Nagy* István, ellenőr: *Bach* János.

— **Felhőszakadás.** Pakson a mult hó 25-én nagy felhőszakadás volt, mely a közlekedést is több helyen megakasztotta. A szőlőkben azok földjének elhordásával sok kárt tett.

— **Tanítói vándorgyűlés.** A magyarországi r. k. tanítók idei vándorgyűlésüket augusztus hó 3-ik és következő napjain tartják meg Budapesten. A gyűlés elnöke dr. *Zichy* Gyula gróf pécsi püspök.

— **Selyemfonoda építés.** Selyemtenyészésünk előhaladásának, erősödésének tanubizonyosságai az országban épülő fonodák s egyuttal jelzői annak a tervszerű, hazafias munkának, mely a selyemtenyészési felügyeletségben folyik a magyar selyemipar megteremtése érdekében. Újabban *Baján* építenek fonodát.

— **Tanító választások.** A néhai *Molnár* István volt decsi ev. ref. kántortanító elhalálozásával megüresedett tanítói állás mult vasárnap választás utján betöltetett. Utódjául egyhangulag *Szegő* István ádándi tanítót választották meg. — Az alsónyéki újonnan szervezett ev. ref. tanítói állomásra *Szabó* Béla okl. tanító választott meg.

— **Csendőrök a városnál.** A helyi rendszert gyökeres megjavítása céljából a város még a mult évben kérvényt nyújtott be a belügyminiszteriumhoz, melyben a város rendszetének ellátására csendőrséget kért. Minthogy ez ideig ismételt írásbeli kérelemre ez ügyben intézkedés nem történt, a képviselőtestület megbízásából dr. *Hirling* Ádám polgármester, *Boda* Vilmos városi képviselő és dr. *Török* Ottó városi ügyész a mult héten küldöttségileg jártak a belügyminisz-

ternél a kérdés szorgalmazása érdekében. A miniszter, ugy látszik, jó indulattal van a dolog iránt, mert már ma városunkba érkezett *Fery* Oszkár csendőrszázados, aki az alkalmazandó csendőrök száma, elhelyezése és a csendőrség költségéhez a város által való hozzájárulás arányának megállapítása iránt folytat a várossal tárgyalást.

— **Megbirságot felháborodók.** A Szilágyosmlyón 1904 évi november 25-én tartott tiltakozó népgyűlés dr. *Nádudvary* Jenő ügyvéd szilágyosmlyói és *Donogány* János varsolczi lakos aláírásával Tolnavármegyéhez átiratot intézett, melyben Tolnavármegye törvényhatóságai közgyűlésének ama határozata felett, hogy *Perczel* Dezső volt képviselőházi elnököt, az elnöki székéből elkövetett „gazmerénylete“ daszára üdvözölni határozta és üdvözölte, felháborodását és utalátát fejezte ki. Tolnavármegye alispánja az átirat aláíróit rendhatósági jogánál fogva fejenként 200—200 korona pénzbírsággal sújtotta. Mindkét megbírságot megfélebbzte a határozatot, de a közigazgatási bizottság az alispáni határozatot jóváhagyta, sőt a felebbezésekben használt szenvedélyes modorért és újabb durvaságokért még 20—200 korona pénzbírságot rótt ki. A m. kir. belügyminiszter most az első és másodfoku ítéleteket helybenhagyta és így a jogos bírálat korlátait messze túllépő urakat fejenként, 400 korona pénzbírsággal büntette.

— **Tűz áldozata.** *Takács* István dunaföldvári lakos f. hó 25-én, mikor házát lángoktól emészte látta, bujában felakasztotta magát. *Zerza* György községi rendőr azt idejekorán észrevette s az öngyilkosjelöltet megmentette az életnek.

— **Ebéd-jegymegváltás.** A decsi önkéntes tűzoltó-egylet parancsnoksága értesíti mindazokat akik az egyesület által az 1906 évi augusztus hó 20-án tartandó zászlószentelési ünnepély alkalmával tartandó közeben részt venni óhajtanak, hogy jegyeiket augusztus hó 5-ig, de legkésőbb augusztus hó 10-ig Szekszárdon *Árva* J. könyvkereskedésében, *Decsen* *Dénes* Sándor, *Szabó* Lajos és *Schwartz* Miksa uraknál megváltani sziveskedjenek.

— **A Sárköz köves utja.** A kereskedelemügyi miniszter a szekszárd-keselyüsi törvényhatósági közutból kiágazó és *Ocsény*, *Dees*, *Pilis* községeken át *Várdombig* vezető községi utnak a törvényhatósági uthálózatba felvételét jóváhagyta, illetőleg az uthálózatba felvette. A leirat a napokban jött meg a vármegyéhez.

— **A Sió áldozata.** *Gábor* György ozo-
rai földműves mult szombaton fürdeni ment a Sióra. A mély vízre merészkedett, daczára annak, hogy nem tudott uszni, ahol az ár elkapta s magával sodorta. Holttestét *Varga* Gyula mezőőr fogta ki.

— **Tűz.** Dunaföldváron f. hó 25-én délelőtt tűz ütött ki. *Takács* István és *Farkas* József tőszomszédságban levő kis házuk teljesen leégett. A tűzoltóság a tűz elfojtására gyors megjelenése, erélyes működésével minden lehető megtett. A kár körülbelül 2000 koronára rug. A tűz keletkezésének oka valószínűség szerint gyerekek játéka gyufával. — A Bata községhez tartozó *Furkó* pusztán az aratók gondatlanágából egy aratókunyhó, melytől egy felszer is tüzet fogott, leégett. A kár 600 korona. — *Döbröközön* *Gelencsér* Antal 5 éves kis fia gyújtóval játszott, miközben meggyuladt az ott levő gabona s mintegy 8000 korona értékű el is égett.

— **A mezőőr haragosa.** *Mészáros* György szekszárdi mezőört mult szombaton éjjel a járásban egy általa fel nem ismert ember megtámadta s kezét keresztül lötte. Beszállították a kórházba.

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMEZŐ IZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

— **A kutba ugrott.** Bonyhádvarasdon *Feustaller* Ferencz mult héten a kutba ugrott. Mikor ráakadtak, már meghalt.

— **Hullák a Dunában.** Pakson legutóbb néhány nap alatt 3 hullát fogtak ki a Dunából. Egyet *Patkós István*, *Kiszl János* és *József és Petroszky Géza*, egyet *Bach Ferencz és Renkecz Ferencz*, a harmadikat ifj. *Szarka Sándor és Veigerding György*.

— **Utonálló.** *Markovics András* bátszéki 18 éves földmives legény néhány társával jól beborozva azt vette a fejébe, hogy ő lesz az első legény a községben. A templomtéren játszó czirkuszhoz vonult fel s ott felhasította a ponyva falat, majd az előadás végén a czirkuszról kijövő uri közönségbe kötött bele, késsel megtámadva a családjával haza tartó *Szám József* tanítót, *Magyar Józsefet*, *Szániel Gyulát*, *Gauzer Nándort*, *Nagy Istvánt* és *Bolgár Bélát*, kik közül az utóbbit fején sebesítette meg súlyosabban. A dühöngő részeg a csendőrség a járásbíróshoz elővezette, ahol bizonyosan el fogja venni tettének méltó jutalmát.

— **Javíthatlan tolvaj.** *Brandt István* kisszékelyi születésű cipész segéd, a ki lopás miatt már 3 évet javító intézetben, 2 évet pedig börtönben töltött, f. hó 22-én *Berecz Lajos* dunaföldvári lakos cipész mester gazdájától 4 pár cipőt ellopott és megszökött; de a csendőrség hamarosan elfogta és a dunaföldvári járásbírósnak adta át.

— **Elgázolt sertésnyáj.** Folyó évi augusztus hó 1-én Pinczehelyen az esti 7 órai gyorsvonat a mezőről hazatérő sertésnyájba, mely ép a sorompó alatt ment át, beleszaladt. Hivatalos megállapítás szerint 37 drbot ölt meg, illetve gázolt el és nagyon sokat megsebesített. A legtöbb ellőfélben lévő nagy anyagöbe. A sertésnyáj a nyáját amugy is megtizedelte, most ez hozzá, éppen elég a kiszagadnak. A kár meghaladja a 2000 koronát. *Németh Dénes* kanász és *Horváth Imre* váltóór ellen, ki az utolsó perczen eresztette le a sorompót, a vizsgálatot megindították.

— **Meglopta a pajtását.** *Karádi János* bátai 21 éves legény ifj. *Stigler Péter* bátai lakos ezüst zsebbőráját lánczczal együtt ellopta s azt csak hamar el is adta. Az óra megkerült, de a tolvaj még nem, mert azóta ismeretlen helyen tartózkodik.

— **Véres verekedés.** *Németh Márton* és *Nagy Mihály István* szekszárdi újvárosi lakosok régi haragosok már. E hét csütörtökén künn a határon összeszólkáltak, majd tettegességre került a dolog, miközben *Németh* fején oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy a vértől borított embert kocsin vitték a kórházba. A tetteseket, *Nagy Mihályt* és *Szántó Ferenczet* feljelentették.

— **Vigyázatlanság.** *Weinöhl Dánielné* majosi lakos lábát a cséplőgépjét saját vigyázatlansága miatt eltörte.

— **Alapos gyanu.** *Rausch Henrik* mucsfai lakoshoz, míg hazulról távol volt, bementek s onnan 3 sonkát és egy kenyert elloptak. A csendőrség *Rükk Gáspárnál* tartott házkutatást s ott a károsult ajtájának kulcsát, a mely még április hóban elveszett, meg is találta, minél fogva alapos a gyanu, hogy a sonkákat is *Rükkék* tüntették el.

— **Nátha és köhögés** gyötrik ismét az emberiséget. A természet azonban nem hagyott tehetetlenül bennünket s többféle gyógyszerrel adott ezen betegségek ellen, melyek között a leghatásosabb és leggyorsabban segít a »*Sirolin Roche*«. Ezen kellemes ízű, teljesen méregmentes szer megszünteti a náthát és köhögést, sőt súlyosabb természetű tüdőbajt is a legrovidebb időn belül; emeli az étvágyat és indirekt uton a testsúlyt, s ott, hol a betegségnél láz mutatkozik, az ezen szer rendszeres használata mellett, szintén elmúlik. Ennél fogva a »*Sirolin Roche*« különösen a jelen időszakban egy családnál se hiányozzék, hogy a kezdetleges tüdőhurtnál is használva, annak továbbterjedését megszüntesse. Ezen szer kapható minden gyógyszerertárban.

— **Megállított vonat.** F. hó 1-én a kölesd-kajdacs állomások között a vonatvezető nyílt pályán megállította a vonatot.

A hazatérő szekszárdi aratók ugyanis nagy verekedést rögtönöztek egyik kupében. Az izgága aratókat Szekszárdon a csendőrség vette át.

— **Öngyilkosság.** *Hörnyéki Lőrincz* szekszárdi kéregető, aki valamikor jobb napokat is látott, jul. 30-án lakásán az ágyfára felakasztotta magát. Félig fekvő helyzetben találták meg másnap a holttestét.

— **Grammophon.** Az új világ egyik csodája a grammophon. Hogy mi mindent talál meg fel az ember! Már repül a levegőben, hangját egy kis drót elviszi hihetetlen messziségre, lefotografálja egy darab papírosra a tárgyak képét és képes már lefotografálni a hangot is. Egy csöpp elmésen szerkesztett óramű, egy kis tű, réz tölcés és egy összekarcolt kaucuk lepény segítségével bárki rendezhet otthon operai előadást, megszólaltathatja a legelső színészeket, énekeseket. A legdivatosabb, a legzajosabb sikert aratót kuplékon kényelmesen kacaghat s annyiszor, ahányszor akarja. Végig élvezheti a híres ének és zenekarok játékát, Kubeliket, Vécsey Ferit, a magyar zsenit, a párisi katonazene bandát egykép hallhatja, csak éppen egy kis óraszerkezetet kell felhuzni. Hej bezzeg, ha a régi jó időkben fel lett volna már találva, mikor még a czammogó viczinálisok sem jártak s jó marasztaló sár volt a vendégfogó. Milyen kelete lett volna még nemzeti uraimék udvarházaiban. No, de most se fölösleges, mert hát mindenki nem szaladhat Kubelik, stb. után. Itt a Grammophon elhozza a szót, az éneket, a muzsikát! Grammophonok kaphatók *gyári áron Árva J. könyvkereskedésében Szekszárdon*. Ugyanott fényképezési cikkek és gépek is kaphatók! Miután a fényképezés a legszebb sportok közé tartozik, ajánljuk ezt is a n. érd. közönség szíves figyelmébe.

— **Tolvaj cseléd.** Bátaszéken jelenleg egy *Kaufer Farkas* nevű mozgófénykép tulajdonos tartózkodik, kinek szolgálja *Nuszmüller Jozsef* jul. 29-én egy drb 100 korona értékű lencsét ellopott s megszökött.

— **Lökötes.** A mult hó 16-án Pakson megtartott országos vásárból *Mittler Ferencz* paksi lakos két lovát kocsiával együtt elhajtották. A csendőrség még a vásárban megkezdte a tolvajok nyomozását, de ekkor még eredménytelenül. *Németh Gábor* paksi járásörmester hosszas kutatás után végre *Almási Ferencz* paksi, *Szávity György* és *Dimits István* dunaszekesi lakosok személyében elfogta a lökötöket s átadta az ügyészségnek.

Borszék.

— Ha Székelyföldön jársz — fényvesek aljában —
Hol tündértől népes ragyogó világ van,
Megtéjt híres vizü **Borszéknek forrása**,
Mely már Atillát is vendégül traktálta.
Itt pedig **Toinában**, bikavér honában,
Borivóktól népes, venyigés világ van,
Melynek **lángborából** — ha megtelik gyönggyel
A magyar néplélek ösereje tör fel . . .

Csak **borszéki vizet** igyunk hát ily borral:
Magyar virtust nevel, életkedvet forral . . .

EGYLETEK, TÁRSULATOK

Igazgatósági ülés. A szekszárdi ker. betegsegélyző pénztár mult vasárnap igazgatósági ülést tartott, melyen elnökké *Mehrverth Ferencz* kereskedelmi tanácsost, a pénztárnak eddigi elnökét; alelnökké *André Istvánt*, a szekszárdi általános ipartestület elnökét választották meg.

Athletikai verseny. A dunaföldvári atletikai klub 1906 augusztus hó 15-én kerthelyiségében atletikai házi versenyt tart. Belépő díj: 1 kor., gyermekjegy 60 fillér. Felülvezetéseket a versenyalap javára közöszöccsel fogadnak. Kezdeté délután fél 4 órakor.

TANÜGYI HIREK.

Pályázatok. Az öcsényi szőlőhegyi tanítói állomásért aug. 10-ig, — a medinaéért pedig aug. 12-ig lehet folyamodni.

Áthelyezés. *Földes Miklós* paksi áll. polg. iskolai tanító a szegedi áll. polg. iskolához helyeztetett át, helyébe *Kun Kálmán* szigetvári állami polgári iskolai rendes tanító helyeztetett át.

Nyugdíjintézetbe felvétel. *Kóhn Armin* faddi magániskola tulajdonos 1905 szept. 16-tól 600 koronával az országos tanítói nyugdíjintézetbe felvétel.

Helyettesítés. *Schröder Laura* kurdi állami óvónő betegsége miatt 6 heti szabadságot nyert. Helyettesítésével *Verhás Mária* okl. óvónőt bizta meg a kir. tanfelügyelő, kinek 70 kor. helyettesítési díját kiutalványozta a miniszter.

Menedékház építése. A Bátaszéken újonnan építendő II. számú községi állandó menedékház építését 13.650 koronáért *Schwartz Gyula* nyerte el.

MULATSÁGOK.

Tűzoltó mulatság. A szekszárdi önkéntes tűzoltók nyári mulatságukat holnap d. u. tartják a Mutschenbacher kertben.

A bonyhádi gimnáziumnak ott tartózkodó volt növendékei a gimnázium kertjében, f. évi augusztus hó 4-én, ez intézet javára, *Gyalog István* igazgató védősége mellett **uyári táncmulatságot** rendeznek. Belépő-díj: Személyenként 1 kor. 60 fill., családjegy 4 korona. A mulatság kezdete d. u. 7 órakor. A mulatságot rossz idő esetén is megtartják a gimnázium tornacsarnokában.

HIRDETÉSEK.

4693 szám.

tk. 1906.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tamási-i kir. járásbíró, mint tkvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy *Finta József* magyaratádi lakos végrehajtonak, *Pál Sándorné* szül. *Könye Roza* kaposvári lakos végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében 110 kor. tőke, ennek 1906 január hó 5-ik napjától számított 5% kamatai 31 kor., 15 kor. 70 fill. per és végrehajtási már megállapított, úgy 18 kor. 30 fillérben ezáltal megállapított költségek kielégítése céljából a szekszárdi kir. törvényszék a tamási-i kir. járásbíró területén levő 1. a lápafői 54 sz. tjkvben A. I. alatt fölvéve volt 1/4 telekhez tartozó közös legelői járandóság a végrh. törv. 156 §-a értelmében egészben 60 kor. 2. a lápafői 102 sz. tjkvben A. I. sorsz. a foglalt 34 és 35 hrsz. ingatlan a 13 sz. házzal a végr. törv. 156 §-a értelmében egészben 1024 kor. 3. a lápafői 352 sz. tjkvben A. I. sorsz. 948, 949 hrsz. szőlő ingatlan a végrh. törvény 156 §-a értelmében egészben 188 kor. kikiáltási árban **1906 évi augusztus hó 27. napjának d. e. 10 órakor** Lápafő községhezánál végrehajtható vagy helyettese közbenjötté esetében megtartandó árverésen elfognak adadni. Özv. *Könye Mihályné* szül. *Finta Zsuzsanna* javára bekebelezett szolgálmi jog érinteni nem fog.

Figyelmeltetnek a venni szándékozók, hogy az árverés megkezdése előtt a fenti kikiáltási ár 10%-át bánatpénz fejében letenni s a vételért 3 egyenlő részletben 5% kamattal együtt a tamási-i kir. adóhivatalnál, mint letéti pénztárnál lefizetni kötelesek, végre, hogy az árverési feltételek a hivatalos órák alatt alulirt tkönyvi hivatalnál vagy Lápafő községhezánál megtekinthetők.

Tamásiban a kir. bíró, mint tkvi hatóság, ságnál 1906 évi június hó 12-én.

Várady,
kir. járásbíró.

Zilzer Johanna 40 éven át kitünőnek bizonyult, közkedvelt

arczkenőcse

eltávolít mindennemű szépséghibát, nevezetesen: szeplőt, májfoltokat, az orr és kéz vörösséget s az arcznak késő korig egészséges, rózsás színt kölcsönöz. Ára: 1 nagy tégely 2 kor. 40 fill., 1 kis tégely 1 kor. 20 fill., a hozzá való szappan darabja 60 fill. — Szétküldések a világ minden tája felé, utánvétellel. Valódi minőségben kapható: *Zilzer Herminánál* Budapest, Király-utca 70. és *Török József* gyógyszerertárban Budapest, Király-utca 12. valamint minden gyógyszerertárban és drogériában.

Nyári mulatságokhoz

szükséges konfetti, szerpentin, levelezőlapok, lampionok legjutányosabb áron kaphatók

Báter János könyv- és papirkereskedésében Szekszárd, Kaszinó-bazár.

Fischl Lajos

butor- és épület-asztalos, a „Pirnitzer József és Fiai” kereskedők házában tart dus raktárt a legújabb és legmodernebb butorokból, szalon-, ebédlő- és irodaberendezésekből, részletfizetésekre is. Azonkívül nagy raktárt tart vasbutorokból. Asztalos-munkák a leggyorsabban, jutányos áron készülnek.

Lakásváltoztatás.

Tisztelettel értesitem Szekszárd és vidéke nagyérdemű közönségét, hogy a Béla-téren, a dr. Horváth Jenő-féle házban volt lakásmat július hó 28-án a

Széchenyi-utca 147. számú Mayer János-féle házba

helyeztem át.

Uj lakásomon műhelyemet a mai kor igényeinek megfelelően rendeztem be. Szobafestéshez szükséges mintákból a legszebb díszítéseket tartom raktáron. — Szobák, termek kárpitozását, vizléseket és tartósan készítem. — Czim- és ezimfestéseket, mindennemű üvegfestéseket, aranyozásokat, épület és butor-mázolási munkákat lelkiismeretesen és jutányos áron készítek.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítenek.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását továbbra is kérve, vagyok

kiváló tisztelettel

Polgár Ignác

czimfestő és mázoló.

2-5

Részletfizetésre

porcellán és üveg szervizek, lámpák, china-ezüst. Kérésre képes színes árlap ingyen. Ugyanott utazók felvetnek, kik vendéglőket, kereskedőket és bentéseket látogatnak. híres szegedi paprika eladásával sokat kereshetnek. 1 kiló világhírű szegedi paprika 3 frt utánvétellel.

Ivánkovits Károly és Fia Szegeden.

Nincs többé iszákosság!

a Zoa-por használata után, a miről ezer, meg ezer köszönőlevél önként beérkezett. — A Zoa-por kávé-, ital-, étel- vagy szeszese italban adható anélkül, hogy erről az ivó tudomással bírjon. Teljesen ártalmatlan. — A Zoa-por többet ér, mint a világ minden szóbeszéde a tartózkodásról, mert előidézi azt a csodahatást, hogy az iszákosnak a szeszese italokat ellenszenvenessé teszi. A Zoa oly csendesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér vagy leánygyermek egyaránt beadhatja az ivónak tudta nélkül és az illető még csak nem is sejtí, mi okozta javulását. — Zoa a családok ezreit békítette ki, sok ezer férfit a szegény és becstelenségtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletmberek lettek. Nem kevés fiatal embert a jó utra és szerencséséhez segített és sok ember életét számos évvel meghosszabbította. — Egy adag ára egy teljes kurához 10 korona. Szétküldés titoktartás mellett portó- és vámmentesen történik utánvétellel vagy a pénz előlege beküldése mellett. Szállítja **AUFFENBERG JÓZSEF** Budapest, VIII., Bezerédj-utca 3/M. szám.

518. sz.

1906.

Hirdetmény.

Alulírott községi előljárók a községi képviselőtestületnek 1906. 4/1. sz. határozata alapján közhírré tesszük, hogy Kölesd község tulajdonát képező

nagyvendéglő

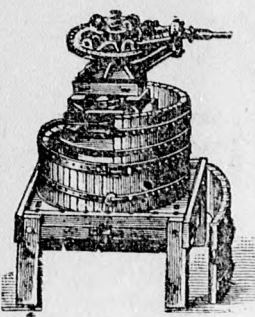
a hozzá tartozó 23 hold vendéglői földdel együtt 1907. évi január hó 1-től számítható 3, illetve 6 évre a f. évi augusztus hó 26-án délután 3 órakor **Kölesden**, a község ház tanácstermében megejtendő nyilvános szóbeli árverésen haszonbérbe adatik.

Az árverési feltételek a jegyzői irodában betekintheők. Kölesd, 1906 július hó 5.

Hesz Lajos
jegyző.

2-2

Kocsis József
bíró.

Vetőgépek

borsajtók, szőlőzúzók, szecs kavágók, konkolyválasztók, répavágók, morzsolók, ekék és minden egyéb gazdasági gépek

legolsóbban, részletfizetésre is, kezesség mellett kaphatók

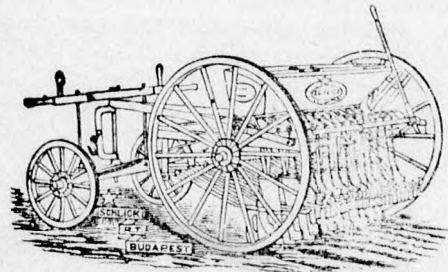
MÜLLER TESTVÉREK

műgépészek

1-10

varrógép, kerékpár és gazdasági gépek raktárában

Szekszárd, Kaszinó-bazár.

Uj gyógymód!

Rheumában stb. szenvedőknek sok év óta kipróbált, orvosilag elismert, külföldön is szabadalmazott magyar találmányu

hygienikus egészségi czipőimet ajánlom.

Ezen czipő belső szerkezete szakértők egybehangzó véleménye szerint eddig felülmúlhatatlan módon biztosítja a lábnek egyenes, természetes melegét, a rheumás betegséget helyr. állítja, az egészséges szervezet pedig meghűléstől és sok veszélyes betegségtől megóvja. A czipő ruganyos, könnyű, elegáns formájú és olyanok k. kik hivatásuknál fogva sokat járnak, megbecsülhetetlen. Lábizzadást és sokféle láb-bántalmat sikeresen gyógyít, a vérkeringést egyenletessé teszi, ennélfogva sok betegségnek enyhítő szere. Prospektus ingyen. — Egyedüli készítője a f. l. találó:

RYTKÓ GYŐZŐ Budapest, VIII., Kerepesi-ut 29.

Rytkó Győző Budapest, VIII., Kerepesi-ut 29.

Rytkó Viktor ur hygienikus egészségi czipői megfelelnek mindama követelményeknek, melylyel az ember egészségét soká megtarthatja. ezért mindenkinek melegen ajánlom. **Dr. Löffler Emil**, 40 év óta működöm Budapesten, VI., Uj-utca 19. szym.

Igen tisztelt Rytkó ur! A mai napon öntől átvett hygienikus egészségi czipőért a legnagyobb megelégedésemet fejezem ki saját részemről és szüleim részéről és mindenkinek a legmelegebben ajánlom egészség szempontjából.

Maradok tisztelettel **Szabó József** Budapest, VIII., Erzsébet-körút 5

Üzleti és másolókönyvek, levélpapírok, borítékok és mindennemű irodaszerek

nagy választékban, jutányos áron kaphatók

BÁTER JÁNOS

könyv-, papir- és írószer-kereskedésében

Szekszárd, Kaszinó-bazár.

Legjobb mellékkereset

ők és családok részére. Egy helyen és egy háztartásban se hiányozzék az eredeti „Styriai” kötőgép. Árjegyzék ingyen. Kedvező fizetési feltételek.

Első styriai kötőgép-gyár
magyarországi képviselete

FOGL J. L. műgépész Budapest, VI., Csengery-utca 54.

BOURBON Egyedüli elárúsítás Dombóvár és vidéke részére.

BRUCK SÁNDOR

könyvnyomdája és papirkereskedése
DOMBOVÁR, Fő-utca.

Czigarettázók figyelmébe!

Ajánlom a legfinomabb vergee-papirból készített valódi egyiptomi cigarettá hüvelyeket.

Finom egyiptomi Talik	1000 drb	2—	Kor.
" " Sahara	1000 "	2-40	"
" " Jenuina	1000 "	3—	"
" " Marocco	1000 "	3—	"
" " Toecos	1000 "	3—	"
" " Ambré	1000 "	3—	"
" " Sanitas	1000 "	3—	"
" " Ries Abadie	1000 "	3-20	"
" " Bourbon	1000 "	3-60	"
Legfinomabb Jaffa d'or valódi arany szipka	4-40		
" " El-Lad " parafa	4-40		

5000 drb-nál utánvét mellett bérmentve szállítom. 4—10

BOURBON Egyedüli elárúsítás Dombóvár és vidéke részére.

Hirdetmény.

Szekszárd és vidéke tisztelt közönségének tudomására hozom, hogy telepemen bármily nagyobb mennyiségű száraz

kemény tűzifa

felvágott állapotban tíz kilótól kezdve kilója 3 fillér, 1 métermázsánkénti sulyban 3 koronáért; ugyszintén slavonai puhafa, bükk és szilfahasáb és bükkdorong első és másodrendű száraz tűzifa jutányos áron kapható.

Továbbá nyár folyamán a esépléshez szükséges

szén

kiváló jó minőségben, jutányos áron kapható.

Tisztelettel

Mutsenbacher Ödön

tűzifa és szénkereskedő

a szekszárdi vasúti indóházzal szemben, saját házában. 10—10

Női kalap-divatterem.

Szekszárd és vidéke tisztelt hölgyközönségének szives figyelmébe ajánlom a dus raktáromon levő legújabb párisi divatu tavaszi és nyári

női kalap-ujdonságaimat

a legegánsabb kivitelben, ugyszintén gyermek kalapok, gyászkalapok, menyasszonyi fátyolok és koszorúk nagy választéka.

Olcsó árak! Pontos kiszolgálás!

Vidéki megrendelések postafordultával eszközöltnék.

A n. é. hölgyközönség szives pártfogását kérve, kiváló tisztelettel

Frának Jánosné
Szekszárd,
Széchenyi-utca.

Őszi árpa

borsóval keverve korai tavaszi takarmánynak, 100 klgr.-ként **14 kor.**;

francia kalászos buza,

ugyszintén

somogyi tar buza (80 kgr.-os)

100 klgr.-ként **16 koronáért** eladó 1—3

Wilczek Sándornál, József-pusztán.

Eladó ház.

Szekszárdon, a Budai-utczában 1068. népszám alatt 162 □-öl területen fekvő ház szabad kézből eladó.

Érdeklődők Schneider Jánossal értekezhetnek.

Egy jó házból való fiu

tanulónak

azonnal felvétetik

Báter János

könyv- és papirkereskedésében.

Több éven át kipróbált, teljesen megbízható s a fájdalmak megszüntetésére kitünőnek bizonyult készítmény a

KORONA SZESZ

mely biztosan és gyökeresen gyógyít **köszvényt, csuzt, rheumát** és egyéb meghűlésből eredő különféle fájdalmakat. — Kitünő gyógyhatását több ezer elismerő levél bizonyítja.

Egy üveg ára 1 korona.

A londoni, párisi és berlini nemzetközi kiállításon diszoklevéllel, arany éremmel és aranykereszttel kitüntetve.

Készíti: **Remetey Dezső** gyógyszerész, Turkevén.

Tolnamegyei főelárúsító:

Kiss Pál fűszerkereskedő Pakson,

a ki 5 üveg egyszeri rendelésénél bérmentve szállítja a megye területén bármely városba vagy községbe. — **Gyógyszerész és kereskedő urak mint ismét-eladók árengedményben részesülnek.**

43—52

Az Aranka crème eredete.

Egy tégely Aranka-crème
ára 1 kor.

Egy darab Aranka-szappan
ára 70 fill.

Kapható:

HEGEDŰS BÉLA

»Magyar Koronához«
címetett gyógyszertárában
Kalocsán.

A legnagyobbat vétkezik az, aki az Isten adományát, a szépséget nem becsüli meg. — Igen ferde felfogás, ha valaki bőrápolási szempontból valamely arc-crémet és szappant használ, hogy az már kendőzés volna. Mert az tény, különösen a nőknél, hogy akár a konyha gőzétől, akár az éles levegőtől, vagy szakszerűtlen mosdástól a bőr az arcon vagy a kézen romlik. Vagy érdes lesz, vagy hámlik, vagy pörsenes, vagy a zsírosságtól fényes, szóval elveszti eredeti üdeségét, bársonyos simaságát, csuf, öreges kinézetet kölcsönöz.

Igen sokan több-kevesebb eredménnyel igyekeztek a bajon segíteni. Én, ki szintén több éve foglalkozom a cosmetikával, áttanulmányoztam minden eddig forgalomba jött szépitő szert és mindegyikből, amit jónak találtam, kiszedtem és sikerült ezekből egy egészen új crème-massát összeállítanom, amely jóságban és biztos hatásában, valamint ártalmatlanságban felülmúlja az összeset.

Ez az Aranka-crème.

Bőr által teljesen felszívódik, az arczbőrt gyengéddé, fehérré, bársonysimaságává, tisztává, üdévé és frissé teszi. Védi a bőrt napsütés, napégés, szélhúvás, por, hideg, meleg stb. ellen. Nélkülözhetetlen mindenkinek, ki arczbőrére kicsit is ápolni akarja. Mivel teljesen felszívódik, nem teszi a bőrt zsíros tapintatúvá, fénylővé, s ezért nappal vagy bármiféle világításnál arczpor helyett használható.

Aranka-szappannal együtt használva bizton eltávolítja a szeplőt, májfoltot, pattanást, pörsenést és mitesszereket.

14—30

